آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

شماره : .۴۲۹۵۶ت۲۸۴۹۳ه¨

تاریخ : ۱۳۸۲.۰۸.۱۱

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور – وزارت امور اقتصادی و دارایی

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۲.۸.۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱.۵۳۲۱۲ مورخ ۱۳۸۲.۳.۲۸

سازمان‌مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت – مصوب ۱۳۸۰ –آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی را به شرح ذیل

تصویب نمود:

آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

ماده ۱– مقررات این آیین‌نامه در اجرای قانون آیین‌نامه معاملات دولتی و در مورد

پیش‌پرداخت و مبلغ و نوع‌تضمین‌ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح،

امور تحقیقاتی، امور پیمانکاری، ساخت تجهیزاتو نصب، خرید ماشین‌آلات،

تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل به تنهایی یا

بصورت‌مجموعه‌ای از دو یا چند مورد از آنها می‌باشد.

ماده ۲– انواع تضمین قراردادها از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر

است:

الف ـ تضمین شرکت در مناقصه (وجه التزام)

ب ـ تضمین انجام تعهدات

ج ـ تضمین پیش‌پرداخت

د ـ تضمین حسن انجام کار

ماده ۳– انواع ضمانت‌های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

الف ـ ضمانتنامه بانکی

ب ـ ضمانتنامه‌های صادر شده از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز لازم از

طرف بانک مرکزی‌جمهوری اسلامی ایران هستند.

ج ـ وجه نقد

دـ سفته با امضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت

ه¨ ـ سایر ضمانتنامه‌ها شامل:

۱ـ وثیقه ملکی معادل نوددرصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

۲ـ انواع اوراق مشارکت (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، مصوب ۱۳۷۶)

۳ـ سهام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد

درصد (۷۰٪) ارزشروز آن.

۴ـ مطالبات تأیید شده قراردادها از سوی دستگاههای اجرایی و ذی‌حسابان مربوط.

ماده ۴– در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور

تحقیقاتی تضمین‌ها ازنوع تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح

زیر تعیین و پرداخت می‌شود:

الف ـ تضمین پیش‌پرداخت: مبلغ پیش‌پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و

خدمات‌تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط (مبلغ برآورد حق‌الزحمه) و برای خدمات‌مربوط به دوره ساخت و تحویل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط می‌باشد که در ازای تضمین‌به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود.

ب ـ تضمین حسن انجام کار: بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت حق‌الزحمه‌کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود.

مبالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف قرارداد دستگاه اجرایی‌بازگردانده می‌شود.

تبصره ـ تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمینهای نوع "الف"، "ب"، "د" و " ه¨ " مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

ماده ۵- در قراردادهای پیمانکاری، ساخت تجهیزات و نصب، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت درمناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد که به شرح زیر مبلغ آنهاتعیین و پرداخت می‌شود.

الف ـ تضمین شرکت در مناقصه:

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال تا ۱۰۰ مازادبر ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ مازاد بر ۱۰۰۰ تا۱.۰۰۰.۰۰۰ مازاد بر۱.۰۰۰.۰۰۰

درصد ۵ ۰.۵ ۰.۳ ۰.۲

تضمین معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمین‌های نوع "الف"، "ب"، "ج" و " ه¨ ـ ۲" مندرج در ماده (۳) می‌باشد

ب ـ تضمین انجام تعهدات: مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ‌پیشنهادی پیمانکار) است.

تضمین معتبر برای انجام تعهدات بر حسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است:

مبلغ اولیه پیمان به میلیاردریال تا ۳۰ مازاد بر ۳۰ تا ۷۰ مازاد بر ۷۰

درصد ۵ ۵ ۵

۲.۵ ۲.۵ ۱.۵ ۳.۵

نوع ضمانتنامه(به شرح‌مندرج در ماده ۳) الف، ب، ج و ه¨ الف، ب، ج وه¨ الف، ب، ج، د و ه¨ الف، ب، ج وه¨ الف، ب، ج، د و ه¨

ج ـ تضمین پیش‌پرداخت

۱- پیش‌پرداخت در قراردادهای پیمانکاری و نصب: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ‌اولیه پیمان است.

مبلغ پیش‌پرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات‌قانونی پرداخت می‌شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۸٪) پس از تحویل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۶.۵٪) پس ازتجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۵.۵٪) پس از انجام سی درصد (۳۰٪)مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیتهای موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیش‌پرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) از مبلغ ناخالص تمام‌صورت وضعیت‌های موقت (به استثنای تعدیل، مابه‌التفاوت نرخ مصالح

و پرداختهای مشابه) کسر می‌شود و برای‌واریز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه بر چهارده و نیم درصد (۱۴.۵٪) یادشده از صورت وضعیت‌هاکسر می‌شود به نحوی که مبلغ پیش‌پرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

در صورت ضرورت تأدیه پیش‌پرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیش‌پرداخت بخشهای مختلف کار،اقساط پیش‌پرداخت و نحوه واریز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

۲ـ پیش‌پرداخت در قراردادهای ساخت تجهیزات: مبلغ پیش‌پرداخت معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغاولیه قرارداد است.

اقساط پیش‌پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحویل تجهیزات و نیز اقساط بازگرداندن پیش‌پرداخت به‌تناسب تحویل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می‌شود.

تضمین معتبر برای پیش‌پرداخت شامل تضمین‌های نوع " الف" ،" ب" و " ه¨" مندرج در ماده (۳) می‌باشد

تبصره – دستگاههای اجرایی می‌توانند به جای تضمین‌های تأدیه پیش‌پرداخت، سفته با امضای صاحبان‌امضای مجاز شرکت پیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیش‌پرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی وپیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشین‌آلات و خرید مصالح‌برسانند. پیمانکار باید ماشین‌آلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیش‌پرداخت در رهن دستگاه‌اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدهی خود بابت پیش‌پرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه‌اجرایی ندارد.

د – تضمین حسن انجام کار، بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت‌وضعیت موقت، تعدیل، مابه‌التفاوت نرخ مصالح و پرداختهای مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری‌می‌شود.هشتاد درصد (۸۰٪) مبالغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین‌های نوع " الف" ،" ب" و" ه¨ " مندرج درماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می‌شود.

ماده ۶ ـ در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات،پیمانکاری و نصب است، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین‌پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد. مبلغ و شرایط تضمین‌های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین‌شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده ۵) می‌باشد. مبلغ و شرایط پیش‌پرداخت اینقراردادها باتوجه به نسبت مبلغ برآورد هزینه تجهیزات و مبلغ برآورد هزینه اجرا (پیمانکاری و نصب) به تناسب،طبق ماده (۵) تعیین می‌شود.

ماده ۷ ـ در قراردادهای خرید ماشین‌آلات، تجهیزات، کالا، مواد و مصالح و قراردادهای حمل و نقل،ضمانت‌های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات و تضمین پیش‌پرداخت می‌باشد. میزان‌تضمین شرکت در مناقصه خرید و قراردادهای حمل و نقل با توجه به موضوع و خصوصیات معامله و به تشخیص‌دستگاه مناقصه‌گزار حداکثر تا میزان پنج درصد مبلغ برآوردی معامله تعیین می‌گردد که از انواع " الف" ، " ب" ،" ج"و" ه¨ ـ ۲" مندرج در ماده (۳) می‌باشد.

تضمین انجام تعهدات، معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی فروشنده) است که بر حسبدرصدهای جدول بند " ب" ماده (۵) تعیین می‌گردد و باید قبل از انعقاد قرارداد توسط فروشنده ارایه شود.

میزان پیش‌پرداخت بر طبق آیین‌نامه معاملات دولتی تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ معامله تعیینمی‌گردد که در قبال تضمین‌های نوع" الف" ،" ب" ،" ج" و " ه¨

ـ ۲" مندرج در ماده (۳) پرداخت خواهد شد.تضمین‌پیش‌پرداخت باید تا پایان مدت قرارداد دارای اعتبار بوده و مادام که مهلت‌های فوق منقضی نشده باشد، فروشنده‌مکلف به تمدید اعتبار آن است.

استرداد تضمین انجام تعهدات این قراردادها مشمول موارد عام از نحوه استرداد تضمین‌هاست که در تبصره‌ذیل ماده (۸) آمده است.

ماده ۸ ـ دستگاههای اجرایی باید از برگهای (فرمهای)(۱) پیوست این آیین‌نامه (نمونه یک تا چهار) برای‌تضمین‌های نوع " الف" و" ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگهای یادشده برای استرداد یا ابطال‌ضمانت‌های بانکی تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود.

تبصره ۱ـ موارد عام در مورد نحوه استرداد تضمین‌ها عبارتند از:

۱ ـ تضمین شرکت در مناقصه مربوط به برنده مناقصه پس از ارایه تضمین انجام تعهدات و انعقاد قرارداد مستردخواهد شد.

۲ ـ تضمین یا سپرده پیش‌پرداخت به تناسب انجام کار یا تحویل کالا براساس گواهی کارفرما آزاد می‌گردد.

۳ ـ تضمین انجام تعهدات پس از تحویل موقت و صدور گواهی تحویل موقت مسترد می‌گردد.

۴ ـ در مواردی که به تشخیص کارفرما در خرید کالا حصول اطمینان از صحت عملکرد آن بر اساس مشخصات‌مربوط لازم باشد پنجاه درصد (۵۰٪) از ضمانتنامه یا سپرده انجام تعهدات بر طبق ردیف (۲) آزاد و پنجاه درصد(۵۰٪) دوم پس از پایان دوره تضمین و صدور گواهی تحویل قطعی مسترد می‌گردد.

آزاد سازی این بخش از تضمین انجام تعهدات منوط به گواهی کارفرما مبنی بر تحویل نقشه‌های " چون ساخت"و دستورالعملهای بهره‌برداری و نگهداری می‌باشد.

۵ ـ استرداد کسور وجه‌الضمان قراردادهای منعقده با مصوبات قبلی، تابع مفاد این تصویبنامه می‌باشد

تبصره ۲ـ تا زمان اجرایی شدن استفاده از نمونه ضمانتنامه‌های موضوع این ماده توسط بانکها اجازه داده‌می‌شود ضمانتنامه‌هایی که در فاصله زمانی تصویب آیین‌نامه لغایت پایان سال ۱۳۸۲ مطابق فرم‌های ابلاغی درمقررات مورد عمل قبلی توسط بانکها صادر شده یا می‌شود مورد قبول دستگاههای اجرایی قرار گیرد. بانکهامکلفند حداکثر از اول سال ۱۳۸۳ به بعد کلیه ضمانتنامه‌ها را بر طبق نمونه‌های جدید ابلاغی صادر و ارائه نمایند.

ماده ۹ ـ سایر شرایط لازم در مورد تضمین‌های قراردادها طبق شرایط عمومی قراردادهای مصوب سازمان‌مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۱۰ ـ دستورالعمل استفاده از تضمین‌های نوع "ه¨" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه پس از ابلاغ این تصویبنامه‌به وسیله وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری‌اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان یادشده برای اجرا ابلاغ می‌شود. تا ابلاغ آیین‌نامه مذکور، دستگاههای اجرایی‌می‌توانند با تشخیص خود از تضمین‌های نوع" ه¨ " مندرج در ماده (۳) استفاده کنند.

ماده ۱۱ ـ تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی، فقط ضمانت‌های بانکی از بانک‌های موردتأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. ضمانتنامه بخش ارزی قراردادها به لحاظ مقدار باید حداقل‌معادل بخش ارزی قرارداد و نوع آن همان ارز قرارداد باشد. مبلغ پیش‌پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت‌سهم ارزی پیش‌پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان واگذاری کارهامی‌باشد.

ماده ۱۲ ـ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی به سؤالات‌احتمالی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳ ـ این تصویبنامه جایگزین تصویبنامه شماره ۲۶۵۹۰.۱۰۷۲۹ه‍ مورخ ۱۳۸۱.۴.۱ می‌گردد.

محمدرضا عارف – معاون اول رییس جمهور

۱ – فرم‌های مزبور در آرشیو اداره کل تدوین و تنقیح قوانین و مقررات موجود می‌باشد.

چاپ قانون